

SOCIÁLNA POISŤOVŇA

Materiál predkladaný na 2/20 zasadnutie
Dozornej rady Sociálnej poisťovne
konané dňa 21. apríla 2020

10

SPRÁVA O VÝSLEDKoch KONTROLNEJ ČINNOSTI SOCIÁLNEJ POISŤOVNE V ROKU 2019 A PLNENIE AKČNÉHO PLÁNU BOJA PROTI ZNEUŽÍVANIU SOCIÁLNEHO SYSTÉMU A PODVODOM V SOCIÁLNEJ POISŤOVNI

Dôvod predloženia:

realizácia vecného a časového plánu
konania zasadnutí Dozornej rady Sociálnej
poisťovne v roku 2020

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia Dozornej rady
Sociálnej poisťovne
2. Predkladaciu správu
3. Správu o výsledkoch kontrolnej činnosti
Sociálnej poisťovne v roku 2019
a plnenie akčného plánu boja proti
zneužívaniu sociálneho systému
a podvodom v Sociálnej poisťovni

Materiál predkladá:

Ing. Ľubomír Vážny
generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne

Návrh uznesenia
Dozornej rady Sociálnej poisťovne

Dozorná rada Sociálnej poisťovne

berie na vedomie

správu o výsledkoch kontrolnej činnosti Sociálnej poisťovne v roku 2019 a plnenie akčného plánu boja proti zneužívaniu sociálneho systému a podvodom v Sociálnej poisťovni.

Predkladacia správa

Správa o výsledkoch kontrolnej činnosti Sociálnej poisťovne v roku 2019 je členená podľa druhu kontrolnej činnosti.

V časti A. „Vnútrošná kontrola vykonávaná poverenými zamestnancami Sociálnej poisťovne, ústredie“ sú zhrnuté výsledky:

- vnútorných kontrol vykonávaných zamestnancami odboru kontroly a sťažností ústredia podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov,
- vnútorných kontrol vykonávaných zamestnancami ostatných organizačných útvarov ústredia.

V časti B. „Finančná kontrola na mieste vykonávaná zamestnancami organizačných útvarov pobočiek Sociálnej poisťovne“ sú zhrnuté výsledky kontrolnej činnosti zamestnancov pobočiek, v oblasti finančných operácií pobočiek.

Časť C. „Vonkajšia kontrola vykonávaná zamestnancami útvarov poisťového pobočiek“ obsahuje výsledky kontrolnej činnosti u subjektov, ktorých povinnosti v sociálnom poistení stanovuje zákon. Vonkajšie kontroly boli vykonané u zamestnávateľov a boli zamerané na správnosť odvodu poisťového, plnenie oznamovacích povinností, správnosť a úplnosť registrácie zamestnancov v registri poisťencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, správnosť a úplnosť registrácie zamestnávateľov v registri zamestnávateľov.

Poslednú časť D. tvorí „Vyhodnotenie plnenia akčného plánu boja proti zneužívaniu sociálneho systému a podvodom v Sociálnej poisťovni“, ktorý bol vydaný príkazom generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 18/2017 zo dňa 15. augusta 2017. Materiál obsahuje jednotlivé rizikové oblasti a uvádza aktivity Sociálnej poisťovne, ktorých účelom je zabrániť zneužívaniu sociálneho systému a podvodom v Sociálnej poisťovni.

SPRÁVA O VÝSLEDKOV KONTROLNEJ ČINNOSTI SOCIÁLNEJ POISŤOVNE V ROKU 2019 A PLNENIE AKČNÉHO PLÁNU BOJA PROTI ZNEUŽÍVANIU SOCIÁLNEHO SYSTÉMU A PODVODOM V SOCIÁLNEJ POISŤOVNI

Kontrolná činnosť v Sociálnej poisťovni bola vykonávaná podľa Kontrolného poriadku Sociálnej poisťovne, Plánu kontrolnej činnosti vykonávanej zamestnancami Sociálnej poisťovne, ústredie, na rok 2019 a plánov kontrolnej činnosti pobočiek v súlade so zákonom č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými predpismi Sociálnej poisťovne.

Predmetom predloženej Správy o výsledkoch kontrolnej činnosti Sociálnej poisťovne v roku 2019 sú výsledky:

- A. vnútorných kontrol vykonaných poverenými zamestnancami Sociálnej poisťovne, ústredie (ďalej len „ústredie“),
- B. finančných kontrol vykonaných zamestnancami organizačných útvarov pobočiek Sociálnej poisťovne (ďalej len „pobočka“),
- C. vonkajších kontrol vykonaných zamestnancami útvarov poistného pobočiek,
- D. vyhodnotenia plnenia akčného plánu boja proti zneužívaniu sociálneho systému a podvodom v Sociálnej poisťovni (ďalej len „akčný plán“).

A. VNÚTORNÁ KONTROLA VYKONANÁ POVERENÝMI ZAMESTNANCAMI ÚSTREDIA

Vnútoraná kontrola vykonávaná poverenými zamestnancami ústredia bola realizovaná:

- zamestnancami odboru kontroly a sťažností ústredia,
- zamestnancami ostatných organizačných útvarov ústredia.

A. 1. KONTROLY VYKONANÉ ZAMESTNANCAMI ODBORU KONTROLY A SŤAŽNOSTÍ ÚSTREDIA

V rámci vnútornej kontroly vykonali zamestnanci odboru kontroly a sťažností ústredia v roku 2019 spolu **108 kontrol**, z toho 9 v ústredí a 99 v pobočkách. Z tohto počtu bolo 7 plánovaných kontrol v oblasti dôchodkových dávok, 99 plánovaných vnútorných kontrol s iným zameraním a 2 mimoriadne vnútorné kontroly.

A.1.1. PLÁNOVANÉ KONTROLY V OBLASTI DÔCHODKOVÝCH DÁVOK

Zamestnanci odboru kontroly a sťažností ústredia vykonali v roku 2019 v sekcii dôchodkového poistenia **5 plánovaných vnútorných kontrol** zameraných na kontrolu dodržiavania ustanovení zákona a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne pri:

- priznaní invalidného dôchodku podľa § 70 zákona a podľa nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v platnom znení,
- priznaní invalidného dôchodku podľa § 70 zákona,
- rozhodovaní o novom určení sumy vyrovnávacieho príplatku podľa § 69c zákona,
- určení sumy invalidného dôchodku po zmene percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa § 73 zákona,
- priznaní vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku podľa § 74 a § 76 zákona.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

nezapočítanie, resp. nesprávne započítanie obdobia dôchodkového poistenia; pre určenie osobného mzdového bodu bola náhradná doba zhodnotená v nesprávnom rozsahu, resp. nebola zhodnotená vôbec; nezistenie presného a úplného skutočného stavu vecí o období dôchodkového poistenia, o vymeriavacom základe a o tom, či poistenec mal uzavretú dohodu o pracovnej činnosti alebo vedľajší pracovný pomer; pre určenie osobného vymeriavacieho základu bol vymeriavací základ započítaný v nesprávnej sume, resp. nebol započítaný vôbec; nezistenie presného a úplného skutočného stavu vecí o súbežnom pracovnom pomere, o tom, či sa poistenec stal invalidným v dôsledku stavu, ktorý si privodil sám požitím alkoholu, o dobe trvania zamestnania, o počte dní náhradnej doby, o sume vymeriavacieho základu a o tom, kedy poistenec začal plniť, resp. kedy splnil povinnú školskú dochádzku.

K zisteným nedostatkom bolo prijatých **18 opatrení** na ich odstránenie a na odstránenie príčin ich vzniku, ktoré spočívali v oboznámení zamestnancov s kontrolnými zisteniami, v individuálnom prerokovaní zistených nedostatkov s každým zamestnancom, ktorý ich spôsobil a v odstránení zistených nedostatkov.

Zároveň boli v sekcii dôchodkového poistenia vykonané **2 plánované vnútorné kontroly zamerané na kontrolu splnenia opatrení** prijatých na odstránenie nedostatkov zistených pri kontrole:

- správnosti priznania invalidného dôchodku podľa § 70 zákona a podľa nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v platnom znení a správnosti určenia sumy invalidného dôchodku po zmene percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa § 73 zákona,
- správnosti priznania invalidného dôchodku podľa § 70 zákona a správnosti zvýšenia sumy starobného dôchodku podľa § 69a zákona.

V rámci **kontroly plnenia opatrení**, odstránením zistených nedostatkov boli na základe kontrol poberateľom dôchodku poukázané **doplatky** v úhrnnej sume **4 394,21 EUR**. **Administratívne preplatky** boli vyčíslené sumou **2 590,64 EUR**.

A.1.2. PLÁNOVANÉ VNÚTORNÉ KONTROLY S INÝM ZAMERANÍM

V roku 2019 bolo na základe plánu kontrolnej činnosti vykonaných **99 vnútorných kontrol**, ktoré boli zamerané na posúdenie nároku a výpočet nemocenských dávok, výplatu nemocenských dávok, úrazových dávok, dávok v nezamestnanosti a dávok garančného poistenia, dodržiavanie lehôt v konaní o dávke v nezamestnanosti, dodržiavanie lehôt

pri vystavovaní potvrdení o uplatniteľnej legislatíve - prenosného dokumentu A1 (ďalej aj „PD A1“), postup pobočky pri vymáhaní pohľadávok podľa § 225a a nasl. ustanovení zákona - Správny výkon, na postup pobočky pri vyhodnocovaní podaní a pri prešetrovaní sťažností v zmysle zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sťažnostiach“) a na dodržiavanie postupu pri vykonávaní vonkajšej kontroly. Nižšie uvádzame výsledky kontrol v jednotlivých oblastiach a prijaté opatrenia.

Posúdenie nároku a výpočet nemocenských dávok

V pobočkách boli vykonané **4 kontroly**, ktorými bolo preverené:

- priznanie nemocenských dávok z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu v súlade s § 57 zákona,
- nemocenské dávky u samostatne zárobkovo činných osôb,
- manuálne zaevidované nemocenské dávky,
- dodržiavanie lehôt v konaní o nemocenských dávkach a spôsob výplaty v súlade s § 116 zákona.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

nedodržanie lehoty v konaní o dávke, oneskorená výplata dávky, realizácia doplatku dávky bez vydania rozhodnutia, výplata dávky v nižšej sume, nerešpektovanie klientom zvoleného spôsobu výplaty dávky.

K zisteným nedostatkom bolo prijatých **16 opatrení** na ich odstránenie a na odstránenie príčin ich vzniku, ktorými boli: odstránenie nedostatku - vydanie rozhodnutia, došetrenie kontrolovaných prípadov zo strany pobočky, oboznámenie s výsledkom kontroly, upozornenie na dodržiavanie zákona a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne.

Výplata nemocenských dávok, výplata úrazových dávok, výplata dávok v nezamestnanosti a garančného poistenia

V oblasti výplaty dávok boli vykonané nasledovné kontroly:

- **3 kontroly** v pobočkách so zameraním na výplatu nemocenských dávok (skontrolovaných 49 733 nemocenských dávok),
- **1 kontrola** v pobočke so zameraním na výplatu úrazových dávok, (skontrolovaných 516 úrazových dávok).
- **21 kontrol** v pobočkách so zameraním na výplatu dávok v nezamestnanosti a dávok garančného poistenia (skontrolovaných 1 012 790 dávok v nezamestnanosti a 3 891 dávok garančného poistenia).

V rámci kontrol bolo preverené:

- dodržiavanie § 117 zákona, t.j. poukazovanie dávok na účet príjemcu dávky v banke alebo v pobočke zahraničnej banky,
- zasielanie dávok na bankové účty zamestnancov Sociálnej poisťovne,
- dodržiavanie úlohy č. 41/8/12 a 42/8/12 zo dňa 20. februára 2012, ktorou sa zakazuje zamestnancom poskytnúť svoj účet na účely výplaty dávok sociálneho poistenia s výnimkou prípadov, ktoré ustanovuje zákon,
- vyplácanie dávok, ak na jeden bankový účet boli poukázané dávky rôznych poberateľov a nebola zhoda v ich priezvisku,
- dodržiavanie § 181 ods. 1 a § 182 ods. 2 zákona, kde zamestnanec organizačnej zložky Sociálnej poisťovne je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom

- na jeho vzťah k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosť o jeho nezaujatosti,
- či u príbuzných osôb zamestnancov príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne nedochádza k uplatňovaniu nároku na nemocenské dávky krátko po vzniku poistenia súbežne z viacerých poistení.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

porušenie § 117 zákona, t. j. výplata dávky na účet, ktorého majiteľom nie je príjemca dávky, nedôsledné šetrenie majiteľa účtu, porušenie § 181 ods. 1 a § 182 ods. 2 zákona, nedodržanie pracovných postupov.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku bolo prijatých **19 opatrení**, ktorými boli: vrátenie dávok a ich zaslanie oprávnenej osobe, upozornenie zamestnancov na dôsledné dodržiavanie vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne, došetrenie preukázania doručenia nemocenských dávok oprávnenej osobe, informovanie poberateľov nemocenských dávok a dávok v nezamestnanosti o § 117 zákona.

Kontroly v oblasti výplaty nemocenských dávok a výplaty úrazových dávok boli vykonané ako následné opakované kontroly v pobočkách, kde boli v predchádzajúcom období kontrolami zistené viaceré nedostatky, pričom z výsledkov týchto vnútorných kontrol vyplynulo zlepšenie práce pobočiek spočívajúce vo výraznom poklese počtu nedostatkov.

Dodržiavanie lehôt v konaní o dávke v nezamestnanosti

V pobočkách bolo vykonaných **23 kontrol** so zameraním na postup pobočky v konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti s dôrazom na dodržiavanie lehôt v zmysle zákona a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne. Celkovo bolo skontrolovaných 3 165 rozhodnutí v rámci 2 096 spisov. Z celkového počtu skontrolovaných spisov bolo ku dňu začatia kontroly v 518 prípadoch konanie prerušené. Dôvodom prerušenia boli predovšetkým nedoručené formuláre o dobe poistenia a mzde z členských štátov Európskej únie, štátov EHP a Švajčiarska.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

nedodržanie lehoty uvedenej v § 210 zákona na vydanie rozhodnutia, nepokračovanie v konaní po odpadnutí dôvodu na prerušenie konania, neodôvodnené predĺženie, resp. prerušenie konania, nedodržanie lehoty na predloženie odvolania odvolaciemu orgánu.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku bolo prijatých **41 opatrení**, ktorými boli: upozornenie zamestnancov na dodržiavanie zákona a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne, stanovenie podmienok prerušenia konania, povinnosť sledovania priebehu prerušených konaní.

Dodržiavanie lehôt pri vystavovaní prenosného dokumentu A1 (PD A1)

V pobočkách bolo vykonaných **10 kontrol** so zameraním na dodržiavanie lehôt pri vystavovaní PD A1 z dôvodu vyslania zamestnancov, samostatne zárobkovo činných osôb a štátnych zamestnancov na územie iného členského štátu EÚ a lehôt na postúpenie žiadostí o určenie uplatniteľnej legislatívy ústrediu. V tejto oblasti bola tiež vykonaná **1 opakovaná kontrola** v ústredí, so zameraním na dodržiavanie 60 dňovej lehoty pri vystavovaní

formulárov PD A1 odo dňa doručenia žiadosti. Celkovo bolo na pobočkách skontrolovaných 2 437 žiadostí o určenie uplatniteľnej legislatívy, pričom bolo zistené, že väčšina kontrolovaných žiadostí bola Sociálnej poisťovni zo strany klienta zaslaná až počas vyslania, resp. spätne. V ústredí bolo skontrolovaných 209 PD A1.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

nedodržanie lehoty na vystavenie PD A1, nedodržanie lehoty na postúpenie žiadosti o určenie uplatniteľnej legislatívy ústrediu, nezaslanie výzvy na odstránenie nedostatku zamestnávateľovi, nevyžiadanie súhlasu od inštitúcie v krajine vyslania, nesprávne zaevidovanie dátumu doručenia žiadosti.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku bolo prijatých **28 opatrení**, ktorými boli bezodkladné odstránenie nedostatku, upozornenie zamestnancov na dodržiavanie vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne, tvorba procesov smerujúcich k automatizácii evidovania a posudzovania žiadostí, vykonávanie kontroly nevybavených žiadostí v mesačnom intervale.

Postup pobočky pri vymáhaní pohľadávok podľa § 225a a nasl. zákona (Správny výkon)

V pobočkách bolo vykonaných **20 kontrol** zameraných na postup pobočky pri vymáhaní pohľadávok podľa § 225a a nasl. zákona (Správny výkon), kde bolo preverené uplatňovanie pohľadávok prostredníctvom správneho výkonu a práca s pohľadávkami uplatnenými prostredníctvom správneho výkonu. Celkovo bolo skontrolovaných 8 346 rozhodnutí.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

neuplatnenie niektorých pohľadávok prostredníctvom správneho výkonu, nedodržanie internej lehoty na uplatnenie pohľadávky prostredníctvom správneho výkonu, zastavenie správneho výkonu pred oznámením právoplatnosti nového rozhodnutia pri obnove konania, bezdôvodné zrušenie exekučného titulu.

K zisteným nedostatkom bolo prijatých **38 opatrení** na ich odstránenie a na odstránenie príčin ich vzniku, ktorými boli: upozornenie na dodržiavanie zákona a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne, priebežná kontrola zostáv odstúpených rozhodnutí, zmena pracovných postupov.

Postup pobočky pri vyhodnocovaní podaní a pri prešetrovaní sťažností

V pobočkách boli vykonané **4 kontroly**, ktorými bolo preverené dodržiavanie zákona o sťažnostiach a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

nesprávne vyhodnotenie podania podľa obsahu, neodloženie sťažnosti.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku boli prijaté **2 opatrenia**, ktorými boli oboznámenie so zistenými nedostatkami a upozornenie na dôsledné dodržiavanie vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne.

Výkon vonkajšej kontroly

V pobočkách bolo vykonaných **12 kontrol** zameraných na dodržiavanie postupu pobočky pri výkone vonkajšej kontroly. Kontroly boli zamerané najmä na dodržiavanie ustanovení § 242 až § 245 zákona a vnútorného predpisu Sociálnej poisťovne upravujúceho postup pobočiek pri výkone vonkajšej kontroly.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

neuvedenie povinných náležitostí, resp. uvedenie nesprávnych náležitostí v dokumentoch súvisiacich s výkonom kontroly, uvedenie neúplných kontrolných zistení, nedodržanie správneho postupu pri výkone kontroly.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku bolo pobočkami prijatých **48 opatrení**, ktorými boli najmä: oboznámenie zamestnancov vykonávajúcich vonkajšiu kontrolu so zistenými nedostatkami, upozornenie zamestnancov kontroly na dôsledné dodržiavanie zákona, vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne.

A.1.3. KONTROLY VYKONANÉ MIMO PLÁNU KONTROLNEJ ČINNOSTI

Nad rámec oblastí stanovených v pláne kontrolnej činnosti vykonali zamestnanci odboru kontroly a sťažností ústredia **2 mimoriadne vnútorné kontroly**, ktoré boli zamerané na preverenie podnetu vo veci obstarávania spätočných leteniek z Viedne, Bratislavy do Bruselu s ubytovaním, ktorý bol Sociálnej poisťovni postúpený Úradom pre verejné obstarávanie a na výkon lekárskej posudkovej činnosti v oblasti dôchodkového poistenia.

Preverenie podnetu Úradu pre verejné obstarávanie vo veci obstarávania spätočných leteniek z Viedne do Bruselu s ubytovaním

V ústredí bola vykonaná **1 kontrola**, ktorej predmetom bol podnet týkajúci sa dvoch podlimitných zákaziek s využitím elektronického trhoviska.

Kontrolou **neboli zistené nedostatky**.

Výkon lekárskej posudkovej činnosti v oblasti dôchodkového poistenia.

V pobočke bola vykonaná **1 kontrola**, ktorej predmetom boli spisy posudkovej lekárky s dôrazom na správnosť posúdenia dlhodobu nepriaznivé zdravotné stavu pri zisťovacích lekárskech prehliadkach na účely dôchodkových dávok a správnosť určenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (MPSVZČ).

Zhodnotením všetkých Lekárskych správ a následnom podrobnom preskúmaní vybraných prípadov za kontrolované obdobie bolo zistené, že vo všetkých skontrolovaných 188 prípadoch rozhodujúce zdravotné postihnutia, ako aj iné zdravotné postihnutia, ktorými bola zvýšená MPSVZČ, boli podložené príslušnými odbornými lekárskeymi nálezmi.

V rámci kontrolovaných lekárskeých správ boli zistené nedostatky formálneho charakteru, ktoré však nemali vplyv na posudkový záver.

A.2. KONTROLY VYKONANÉ ZAMESTNANCAMI OSTATNÝCH ORGANIZAČNÝCH ÚTVAROV ÚSTREDIA

Vnútorne kontroly vykonávali zamestnanci odborných útvarov ústredia a boli zamerané na kontrolu súladu činností vykonávaných organizačnými zložkami Sociálnej poisťovne so zákonom, ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými predpismi Sociálnej poisťovne.

V roku 2019 bolo vykonaných celkom **17 vnútorných kontrol**, z toho 1 kontrola v ústredí a 16 kontrol v pobočkách.

Odborná úroveň vykonávania lekárskej posudkovej činnosti v oblasti dôchodkového, úrazového a nemocenského poistenia a dodržiavanie lehôt v konaní

Zamestnanci odboru lekárskej posudkovej činnosti (ďalej len „LPČ“) vykonali v roku 2019 **6 kontrol** so zameraním na odbornú úroveň vykonávania LPČ v oblasti dôchodkového, úrazového a nemocenského poistenia a dodržiavanie lehôt.

Kontroly boli zamerané na správnosť posúdenia dlhodobu nepriaznivé zdravotného stavu pri zisťovacích a kontrolných lekárskech prehliadkach na účely dôchodkových dávok a správnosť určenia miery poklesu vykonávať zárobkovú činnosť. Kontrolou bola preverená medicínska úroveň spracovania Lekárskych správ, najmä posúdenie odborných posudkov o invalidite a úrazovej rente, kontrola posudzovania spôsobilosti na prácu, kontrola dodržiavania liečebného režimu a evidencia dočasnej pracovnej neschopnosti. Vo všetkých uvedených oblastiach bola kontrola zameraná aj na dodržiavanie lehôt a administratívne činnosti vyplývajúce z vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

na účely posúdenia úrazovej renty nebol posudkovým lekárom použitý profesiogram (výsledok posúdenia bol však správny), kontrola posudzovania spôsobilosti na prácu nebola zaznamenaná na III. Diele potvrdenia dočasnej pracovnej neschopnosti v časti „Záznamy posudkového lekára“, nesprávne evidovaný dátum v informačnom systéme, ktorý má vplyv na plynutie lehoty, nesprávne evidovanie údajov pre účely dôchodkového poistenia, rozdiel v evidovaní diagnózy v informačnom systéme v porovnaní s Lekárskou správou, neupravený obsah Lekárskej správy, nezasielanie dokumentov do aktívnej e-schránky a nedodržanie lehoty.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku bolo prijatých **5 opatrení**, ktoré sa týkali upozornenia zamestnancov na dodržiavanie vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne, ktoré súvisia s výkonom ich práce.

Kontrola konania o zvýšení dôchodkových dávok od 1. januára 2019 podľa § 82 a § 293dx zákona

V roku 2019 oddelenie metodiky dôchodkového poistenia ústredia vykonalo **1 kontrolu** v ústredí v odbore dôchodkových dávok a v odbore zahraničnej agendy. Kontrola bola zameraná na konanie o zvýšení dôchodkových dávok od 1. januára 2019 podľa § 82 a § 293dx zákona.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia (nesprávne uvedený text, príp. chýbajúci text), nevydanie rozhodnutia o zvýšení sirotského dôchodku a starobného dôchodku,

v rozhodnutí o snížení příspěvku športovému reprezentantovi je nesprávne uvedený dátum zníženia, nedoplatok na starobnom a vdovskom dôchodku, nedodržanie lehoty na vydanie rozhodnutia, uvedenie nesprávneho výplatného termínu o uvoľnení sirotského dôchodku v oznámení o výplate dôchodku, nesprávne posúdenie povinnej školskej dochádzky, nesprávne vykonanie zmena priezviska.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku boli prijaté **3 opatrenia**, v zmysle ktorých boli nedostatky individuálne prerokované so zamestnancom, ktorý ich spôsobil a na pracovných poradách boli zistené nedostatky prerokované za účelom zamedzenia ich opätovného výskytu.

Na základe zistených nedostatkov boli poberateľom dôchodkových dávok poukázané doplatky v sume 1 012,85 EUR.

Správa registratúry

Zamestnanci oddelenia správy registratúry vykonali **10 kontrol** v oblasti registratúry, ktoré boli zamerané na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne pri výkone správy registratúry, evidenciu registratúrnych záznamov, obeh, tvorbu, vybavovanie, ukladanie, vypožičiavanie a ochranu registratúrnych záznamov, materiálno-technické zabezpečenie registratúr a vyradovanie registratúrnych záznamov.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

úložné jednotky v registratúrnom stredisku neboli označené identifikačnými štítkami, na úložných jednotkách neboli správne uvedené ročníky spisov, registratúrne značky, znak lehoty a lehota uloženia, vkladanie nových záznamov do uzatvorených spisov uložených v registratúrnom stredisku.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku boli prijaté **2 opatrenia**, ktoré sa týkali riadneho označenia úložných jednotiek identifikačnými štítkami tak, aby boli v súlade s vnútornými predpismi Sociálnej poisťovne pri výkone správy registratúry, zamedzenia vkladania nových záznamov do uzatvorených spisov uložených v registratúrnom stredisku a vypracovania harmonogramu na preberanie uzatvorených spisov z príručných registratúr.

ZÁVER K ČASTI A.

Sociálna poisťovňa vykonávala v roku 2019 kontrolnú činnosť priebežne v zmysle schváleného plánu. Kontrolná činnosť bola vykonávaná zamestnancami vecných útvarov ústredia v rámci nimi usmerňovanej problematiky a zamestnancami odboru kontroly a sťažností.

Zamestnanci odboru kontroly a sťažností ústredia vykonávali kontrolnú činnosť nezávisle od vecne príslušných organizačných útvarov vo väčšom rozsahu, s cieľom objektívneho posúdenia stavu kontrolovaných oblastí. Kontrola bola zameraná na oblasti, ktoré sú dôležité z hľadiska fungovania Sociálnej poisťovne v súlade so zákonom a z hľadiska včasného a správneho uspokojenia zákonných nárokov klienta.

Prehľad vybraných ukazovateľov – pomer kontrolovanej agendy a skontrolovanej vzorky v rámci kontrol vykonaných odborom kontroly a sťažností v iných organizačných útvaroch uvádzame v tabuľke 1 – 3.

Tabuľka 1

Kontrolovaná oblasť: dávky dôchodkového poistenia	Počet kontrol	Kontrolované obdobie	Počet vydaných rozhodnutí	Počet skontrol. spisov	%
Nárok na dávku a výpočet	5	2018 1. polrok 2019	285 740	1 050	0,37

Tabuľka 2

Kontrolovaná oblasť: konanie o dávkach výber poistného vymáhanie pohľadávok	Počet kontrol	Kontrolované obdobie	Počet vydaných rozhodnutí/ formulárov*	Počet skontrol. rozhodnutí/ formulárov	%
Konanie o dávke v nezamestnanosti	23	2018	91 394	3 165	3,46
Vystavovanie formulárov PD A1	1	2. polrok 2018	19 209	209	1,08
	10	1. polrok 2019	14 164	2 437	17,20
Posúdenie nároku a výpočet nemocenských dávok	4	2018	68 829	648	0,94
Správny výkon	20	1. polrok 2019	45 364	10 684	23,55

Tabuľka 3

Kontrolovaná oblasť: výplata dávok NP, UP P v N a GP	Počet kontrol	Kontrolované obdobie	Počet vyplatených dávok*	Počet skontrol. dávok**	%
Nemocenské dávky	4	2. polrok 2018	49 733	49 733	100
Úrazové dávky	1		516	516	100
Dávky v nezamestnanosti	21	2015 - 2018	1 012 790	1 012 790	100
Dávky garančného poistenia			4 498	4 498	100

* počet dávok/rozhodnutí/formulárov je uvádzaný za kontrolované pobočky a kontrolované obdobie

** v rámci kontrolovaných pobočiek boli skontrolované systémovo všetky dávky

Na základe predložených správ od kontrolovaných subjektov možno konštatovať, že prijaté opatrenia na odstránenie nedostatkov a príčin ich vzniku boli v stanovených termínoch splnené, resp. sa priebežne plnia. Výsledky kontrol boli v polročných intervaloch prezentované na poradách vedenia Sociálnej poisťovne. Následné kontroly boli vykonané v prvom štvrtroku 2019, pričom bol zaznamenaný výrazný pokles nedostatkov, resp. v niektorých pobočkách už neboli zistené žiadne nedostatky v kontrolovanej oblasti.

B. FINANČNÁ KONTROLA NA MIESTE VYKONANÁ ZAMESTNANCAMI ORGANIZAČNÝCH ÚTVAROV POBOČIEK

V súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, príkazom generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 3/2016 „Vykonávanie finančnej kontroly v podmienkach Sociálnej poisťovne“ v platnom znení a príkazmi riaditeľov pobočiek bolo v roku 2019 zamestnancami pobočiek vykonaných **84 finančných kontrol na mieste**. Predmetom kontrol boli finančné operácie pobočky, konkrétne výplata jednotlivých druhov dávok, t. j. overenie vzniku nároku na dávku, správnosť výpočtu, overenie, či bola dávka poukázaná v správnej výške a správne mu poberateľovi, vrátenie poistného zaplateného bez právneho dôvodu, správnosť a úplnosť dokladov súvisiacich s autoprevádzkou, služobnými cestami, uplatňovaním pohľadávok a uhrádzaním trov exekučných konaní.

Kontrolami boli zistené nasledovné nedostatky:

vrátenie poistného zaplateného bez právneho dôvodu po lehote, vrátenie takéhoto poistného na účet rodinného príslušníka odvádzateľa.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku boli prijaté **2 opatrenia**, ktorými boli odstránenie nedostatku, oboznámenie so zistenými nedostatkami a upozornenie na dôsledné dodržiavanie vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne.

Prehľad vybraných ukazovateľov – pomer kontrolovanej agendy a skontrolovanej vzorky uvádzame v tabuľke 4.

Tabuľka 4

Por. číslo	Kontrolovaná oblasť	Počet kontrol	Celkový počet dávok/dokladov*	Kontrol. vzorka	%
1.	Vrátenie poistného zaplateného bez právneho dôvodu	15	42 582	1 493	3,51
2.	Platobné príkazy týkajúce sa výplaty dávok v nezamestnanosti	1	63	63	100,00
3.	Cestovné príkazy	1	68	68	100,00
4.	Doklady autoprevádzky	1	311	311	100,00
5.	Hotovostné operácie v pokladnici základných fondov	9	42 919	11 894	27,71
6.	Nemocenské dávky	18	706 855	11 353	1,61
7.	Dávky v nezamestnanosti	17	191 273	2 663	1,39
8.	Úrazové dávky	16	12 596	845	6,71
9.	Dávky garančného poistenia	4	85	72	84,71
10.	Uplatňovanie pohľadávok	1	2 909	192	6,60
11.	Uhrádzanie trov exek. konaní	1	309	24	7,77
Spolu:		84	999 970	28 978	2,90

* celkový počet dávok/dokladov je uvádzaný za kontrolované obdobie v rámci kontrolovanej pobočky

C. VONKAJŠIA KONTROLA VYKONANÁ ZAMESTNANCAMI ÚTVAROV POISTNÉHO POBOČIEK

Vonkajšia kontrola v roku 2019 bola vykonávaná u zamestnávateľov na základe plánov vonkajšej kontrolnej činnosti, ktoré vypracovali útvary poistného pobočiek. Sociálna poisťovňa v roku 2019 plánovala vykonať 13 634 vonkajších kontrol (ďalej aj „kontrola“). Do plánov vonkajšej kontrolnej činnosti boli zaradení zamestnávatelia, ktorí si neplnili povinnosti v súlade so zákonom [napr. nepredkladali výkazy a mesačné výkazy poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie (ďalej aj „výkaz“), neplatili poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie (ďalej len „poistné“), neplnili si oznamovacie povinnosti – najmä prihlásenie alebo odhlásenie zamestnancov], nespolupracovali s organizačnými útvarmi pobočky.

V roku 2019 bolo vykonaných a ukončených 14 598 vonkajších kontrol, pričom bolo skontrolovaných 14 576 zamestnávateľov, čo predstavuje 7,83 % z priemerného počtu 186 228 zamestnávateľov registrovaných v registri zamestnávateľov Sociálnej poisťovne počas roka 2019.

Pobočky okrem kontrol na základe plánu kontrolnej činnosti vykonávali vonkajšie kontroly aj na základe podnetov z vlastnej činnosti Sociálnej poisťovne, na základe podnetov fyzických a právnických osôb, iných kontrolných orgánov a inšpektorátov práce. Plánované kontroly, ktoré neboli vykonané z dôvodu výkonu iných kontrol na základe podnetu, boli presunuté do plánov kontrolnej činnosti na nasledujúce obdobie.

Z celkového počtu vykonaných kontrol bolo **mimo schváleného plánu** v roku 2019 vykonaných **2 180 kontrol, čo predstavuje 14,93 % z celkového počtu vykonaných kontrol** v členení:

- 896 vykonaných kontrol na podnet útvarov nemocenského poistenia, poistenia v nezamestnanosti a garančného poistenia (41,10%),
- 949 vykonaných kontrol na podnet iných útvarov Sociálnej poisťovne (43,53%),
- 69 vykonaných kontrol na podnet fyzických a právnických osôb (3,16%),
- 131 vykonaných kontrol na podnet Národného inšpektorátu práce a inšpektorátov práce (6%),
- 135 vykonaných kontrol na iné podnety (6,19%).

Z celkového počtu ukončených kontrol bolo v roku 2019 ukončených s výsledkom „nevykonateľná“ 645 vonkajších kontrol, čo predstavuje 4,42% z celkového počtu ukončených kontrol.

Správnosť odvodu poistného a plnenie oznamovacích povinností bola v roku 2019 skontrolovaná za 296 742 zamestnancov. Celkom bolo skontrolovaných 2 981 535 mesiacov, za ktoré zamestnávatelia odvádzali poistné za svojich zamestnancov.

Pri výkone vonkajšej kontroly bola overená správnosť a úplnosť registrácie zamestnancov v registri poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, správnosť a úplnosť registrácie zamestnávateľov v registri zamestnávateľov, skontrolované vykázané vymeriavacie základy jednotlivých zamestnancov a zamestnávateľov, výpočet poistného na jednotlivé druhy poistenia, rozhodujúce obdobie pre určenie vymeriavacích základov

na jednotlivé druhy poistenia, a to porovnaním dokladov, ktoré boli predložené zamestnávateľom s výkazmi, ktoré zamestnávateľ zasiela Sociálnej poisťovni.

Kontrolou **registračných listov zamestnancov a výkazov** a ich porovnaním s údajmi v informačnom systéme Sociálnej poisťovne boli zistené nedostatky u 9 961 zamestnávateľov, čo predstavuje 68,34% zo skontrolovaných zamestnávateľov, u ktorých pri spracovávaní výsledkov kontroly bolo opravených celkom 278 974 chýb, z toho:

- 33 782 chýb v registračných listoch zamestnancov,
- 245 192 chýb vo výkazoch.

Z celkového počtu skontrolovaných zamestnávateľov 1 940 zamestnávateľov (13,31%) predložilo výkazy až pri výkone vonkajšej kontroly. U týchto zamestnávateľov bolo na základe kontroly predložených a v informačnom systéme zaevidovaných celkom 5 059 výkazov.

Na základe výkonu vonkajších kontrol zamestnávateľa uhradili poistné v sume 5 933 818,80 EUR. Uvedená suma zahŕňa platby poistného uhradeného na základe vystavených rozhodnutí pred kontrolou a platby poistného uhradeného na základe dodatočne predložených a zaevidovaných výkazov pri kontrole. Platby poistného sa vzťahujú ku kontrolovanému obdobiu a boli prijaté na účet Sociálnej poisťovne od oznámenia kontroly zamestnávateľovi až do jej ukončenia, t.j. počas výkonu kontroly.

Po ukončení vonkajších kontrol bolo zamestnávateľom na základe výsledkov kontrol rozhodnutím predpísané dlžné poistné v celkovej sume 2 171 948,57 EUR. Uvedená suma odzrkadľuje najmä výsledky opráv vymeriavacích základov zamestnancov za kontrolované obdobie, sumu poistného zo zaevidovaných výkazov pri kontrole, ktoré neboli počas kontroly uhradené.

V súvislosti s vykonávanými kontrolami na sociálne poistenie bolo v roku 2019 uložených **2 832 pokút** v celkovej sume **339 471,97 EUR** a vydaných **3 834 rozhodnutí na penále** v celkovej sume **1 793 093,00 EUR**.

Na základe dosiahnutých výsledkov možno konštatovať, že zamestnanci vonkajšej kontroly v rámci svojej činnosti vykonávaním opráv zabezpečujú korektnosť údajov v informačných systémoch Sociálnej poisťovne a prispievajú k vyššiemu výberu poistného, keď zamestnávateľa už po oznámení o vykonaní kontroly, v priebehu kontroly alebo po ukončení kontroly uhradia dlžné poistné alebo časť poistného. Osobným kontaktom so zamestnávateľom zvyšujú jeho informovanosť o povinnostiach voči Sociálnej poisťovni, čím pôsobia preventívne proti nesprávnym odvodom poistného do jednotlivých fondov sociálneho poistenia.

V roku 2019 pokračovali školenia zamestnancov kontroly s cieľom ďalšieho rozvoja. K odborným otázkam k výkonu vonkajšej kontroly sa venovala pozornosť na poradách organizovaných odborom kontroly a sťažnosťí a taktiež priebežnými konzultáciami k jednotlivým problematikám.

V roku 2019 Sociálna poisťovňa pokračovala v rozvoji spolupráce s Národným inšpektorátom práce v oblasti výmeny informácií a zefektívnenia kontrol v oblasti dodržiavania predpisov s cieľom zabezpečenia zákonných nárokov v pracovnoprávnej oblasti s konečným prínosom nielen pre Sociálnu poisťovňu, ale aj pre klienta. Výsledkom spolupráce bolo uzavretie

Dohody č. 3 o spolupráci spomínaných inštitúcií pri výmene informácií zistených najmä kontrolnou činnosťou a vytvorenie aplikácie APV SPIP slúžiacej na rýchlu a bezpečnú výmenu týchto informácií medzi jednotlivými inštitúciami, ktorá bola vytvorená Sociálnou poisťovňou z vlastných zdrojov.

Zároveň v rámci rozvíjajúcej sa spolupráce uvedených inštitúcií bol v roku 2019 realizovaný v Žilinskom a Banskobystrickom kraji formou súčinnostných kontrol zamestnancov vonkajšej kontroly Sociálnej poisťovne a inšpektorov práce pilotný projekt zameraný na odhaľovanie poddeklarovanej práce a nedodržiavania minimálnych mzdových nárokov zamestnancov, čím dochádza k umelému znižovaniu vymeriavacích základov na sociálne poistenie. Výsledkom bolo predpísanie penále na sociálne poistenie v sume 5 115,18 EUR, zaplatenie poistného na základe kontroly v sume 11 840,24 EUR a uloženie pokút v sume 210,90 EUR zo strany Sociálnej poisťovne a uloženie 31 sankcií zamestnávateľom zo strany inšpekcie práce v celkovej sume 40 600 EUR.

Táto spolupráca, ako aj samotný projekt a jeho výsledky, boli kladne hodnotené Európskou Platformou boja proti nedeklarovanej práci pri Európskej komisii a na základe jej ďalších odporúčaní bolo dohodnuté pokračovanie projektu aj na rok 2020, ale v celoslovenskom rozsahu.

D. VYHODNOTENIE PLNENIA AKČNÉHO PLÁNU

Cieľom akčného plánu je definovať nástroje a opatrenia, ktorými sa vylúči alebo obmedzí zneužívanie sociálneho systému, podvody v Sociálnej poisťovni a zabezpečí sa ochrana financií. Rizikovým oblastiam definovaným v akčnom pláne venuje Sociálna poisťovňa mimoriadnu pozornosť. Napriek skutočnosti, že novelami zákona dochádza k eliminovaniu zneužívania sociálneho systému, stále existuje riziko zneužitia sociálneho systému najmä v oblasti dávok sociálneho poistenia a v oblasti výberu poistného. Nižšie uvádzame aktivity, ktoré Sociálna poisťovňa vykonala v jednotlivých rizikových oblastiach:

D.1. RIZIKOVÁ OBLASŤ - DÔCHODKOVÉ POISTENIE

V súvislosti s vybavovaním žiadostí o dávku dôchodkového poistenia alebo žiadostí o zvýšenie dávky dôchodkového poistenia sú zamestnanci útvarov dôchodkového poistenia priebežne školení a upozorňovaní na dôsledné dodržiavanie právnych predpisov, osobitne právnych predpisov o ochrane osobných údajov a vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne, vrátane etického kódexu. V tejto súvislosti **nebolo** v roku 2019 **zistené žiadne neoprávnené vyhľadávanie a poskytovanie informácií z dávkového spisu alebo informačného systému Sociálnej poisťovne a ani bezdôvodné prednostné vybavovanie žiadostí o dôchodkovú dávku alebo žiadostí o jej zvýšenie.**

V odbore dôchodkových dávok bol zistený 1 prípad **zneužitia sociálneho systému zamestnancami oddelenia dôchodkových dávok, ktorý spočíval vo vydaní potvrdenia o sume dôchodku neoprávnenej osobe.** Voči zamestnankyniam, ktoré spôsobili neoprávnené vydanie potvrdenia z dôvodu osobného prospechu bola vyvozená pracovnoprávna zodpovednosť a Sociálna poisťovňa prijala opatrenia, ktoré spočívali v nových organizačno-technických pokynoch a preškolení zamestnancov.

Na základe sledovania rizika súvisiaceho s **poskytnutím nepravdivých, zámerne nesprávnych alebo zavádzajúcich údajov žiadateľom o dôchodok, poberateľom dôchodkovej dávky, prípadne ich zamestnávateľom**, bol v roku 2019 zistený 1 prípad pokusu o predloženie oprávneného evidenčného listu dôchodkového zabezpečenia k žiadosti o invalidný dôchodok s nesprávnym vyšším vymeriavacím základom zamestnankyne, pričom rozhodnutím Sociálnej poisťovne bola znížená suma invalidného dôchodku. V danej veci v súčasnosti prebieha konanie z dôvodu odvolania sa proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne.

D.2. RIZIKOVÁ OBLASŤ - NEMOCENSKÉ POISTENIE

V roku 2019 Sociálna poisťovňa naďalej sledovala a prešetrovala **správanie zamestnávateľov a zamestnancov, ktorých cieľom je uviesť Sociálnu poisťovňu do omylu v otázke splnenia podmienok nároku na poskytnutie nemocenských dávok alebo určenia ich výšky**. Pobočkami Trnava, Galanta, Komárno, Topoľčany, Žiar nad Hronom, Žilina, Banská Bystrica, Bardejov, Stará Ľubovňa, Svidník a Trebišov bolo v roku 2019 podaných celkom 29 trestných oznámení na podozrenie z trestného činu subvenčného podvodu, z toho v 13 prípadoch trestné konanie prebieha a v 16 prípadoch bolo trestné konanie ukončené. Okrem vyššie uvedených podaných trestných oznámení Sociálna poisťovňa k 31.12.2019 eviduje ďalších 20 trestných oznámení, ktoré boli podané v predchádzajúcom období a nie sú aktuálne ukončené.

Sociálna poisťovňa v roku 2019 naďalej sledovala prípady čerpania dávky materské inými poistencami. Celkovo bol nárok na materské uplatnený iným poistencom – otcom dieťaťa v 18 002 prípadoch. Z celkového počtu uplatnených nárokov bolo prešetrených 5 114 prípadov (takmer 1/3), kde bolo zistené, že po priznaní nároku na materské poistenci naďalej počas poberania materského vykonávali zárobkovú činnosť. Tieto prípady vykazovali znaky fiktívneho prevzatia dieťaťa do starostlivosti. Z vyššie uvedeného počtu nebol nárok na materské priznaný v 254 prípadoch. V ostatných prešetrených prípadoch, v ktorých bol nárok na materské priznaný, bolo vyplatené materské v celkovej sume 20 765 062,74 EUR. Vo všeobecnosti uvádzame, že materské bolo podľa štatistických údajov za sledované obdobie vyplatené iným poistencom – otcom dieťaťa v celkovej sume 77 277 493,30 EUR.

D.3. RIZIKOVÁ OBLASŤ - ÚRAZOVÉ POISTENIE

Sociálna poisťovňa s cieľom detekovania **účelového uzatvárania pracovného pomeru spoločníka v s. r. o., resp. vlastníka firmy na výkon inej činnosti ako konateľ a vo vlastnej firme s možnosťou určenia si neprímerane vysokej mzdy voči mzde v národnom hospodárstve v danom odvetví**, vykonávala kontrolu už pri evidencii a registrácii poistných udalostí v príslušnom informačnom systéme pri každej novej poistnej udalosti, v ktorej bola zodpovedným poisteným zamestnávateľom obchodná spoločnosť (spol. s r. o.). V prípade podozrenia na určenie si neprímeranej mzdy boli takéto prípady prešetrené aj prostredníctvom vykonania vonkajšej kontroly. V sledovanom období boli zaznamenané 2 prípady vykazujúce vyššie uvedené znaky, avšak podozrenie na zneužitie sociálneho systému sa nepodarilo preukázať. V oblasti úrazového poistenia neboli podané žiadne trestné oznámenia.

D.4. RIZIKOVÁ OBLASŤ - POISTENIE V NEZAMESTNANOSTI

Podozrenie na **účelové uzatváranie „dohôd s definovaným pravidelným príjmom a uvádzanými nulovými vymeriavacími základmi“** (cieľom poistenca je získať dávky v nezamestnanosti pri neplatení poistného na poistenie v nezamestnanosti) Sociálna poisťovňa v roku 2019 zaznamenala u 53 prípadov a následne v týchto prípadoch vykonala šetrenie. Výsledkom bolo 36 prípadov priznania dávky v nezamestnanosti, v 16 prípadoch vzhľadom na zrušenie poistenia v nezamestnanosti nevznikol nárok na dávku v nezamestnanosti a v 1 prípade vonkajšia kontrola prebieha.

V roku 2019 Sociálna poisťovňa zaznamenala 142 prípadov podozrení na zneužitie sociálneho systému formou **účelového skončenia pracovnoprávneho vzťahu po skončení materskej dovolenky a na ňu nadväzujúcej rodičovskej dovolenky vo veľmi krátkom časovom období (stačí len 1 deň) s maximálnym vymeriavacím základom za účelom získania maximálnej dávky v nezamestnanosti**. V identifikovaných prípadoch podozrenia bolo vykonané šetrenie, pričom podozrenie zo zneužitia sociálneho systému bolo potvrdené v 1 prípade, kedy došlo k bezodkladnej náprave stavu a v 2 prípadoch boli podané trestné oznámenia na podozrenie z trestného činu subvenčného podvodu.

V súvislosti s **účelovým uzatvorením pracovnoprávneho vzťahu, ktorý nasleduje po ukončení zamestnania v inom členskom štáte Európskej únie a bol ukončený vo veľmi krátkom časovom období po jeho vzniku s vysokým alebo maximálnym vymeriavacím základom, za účelom získania nároku na dávku v nezamestnanosti v maximálnej výške** bolo zaznamenaných 26 prípadov podozrenia zo zneužitia sociálneho systému. Šetrenie bolo vykonané vonkajšou kontrolou v 23 prípadoch. Nakoľko sa v 19 prípadoch účelovosť nepodarilo preukázať bola dávka v nezamestnanosti priznaná, v 3 prípadoch nebolo ešte o dávke v nezamestnanosti rozhodnuté a v 1 prípade vonkajšia kontrola prebieha.

V oblasti poistenia v nezamestnanosti bolo podané 1 trestné oznámenie, ktoré v súčasnosti prebieha a v 1 prípade prebieha šetrenie účelového konania v súčinnosti s Inšpektorátom práce.

V sledovanom období neboli v oblasti poistenia v nezamestnanosti zistené žiadne prípady falšovania dokumentov.

D.5. RIZIKOVÁ OBLASŤ - GARANČNÉ POISTENIE

V prípade **výskytu nezrovnalostí v údajoch poskytnutých zamestnávateľom príp. žiadateľom o dávku garančného poistenia**, boli tieto situácie priebežne riešené s uvedenými subjektmi, predbežným správcom konkurznej podstaty, správcom konkurznej podstaty, ako aj s útvarami poistného (vrátane využitia inštitútu vonkajšej kontroly), pričom prípadné nedostatky boli odstránené, čím nedošlo k zneužitiu systému v danej oblasti.

Aj v roku 2019 bolo priebežne sledované, **či nedošlo k uzatvoreniu pracovnoprávneho vzťahu po vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa, či nedošlo k zvýšeniu mzdy alebo iných pracovnoprávných nárokov, ktoré boli uspokojené dávkou garančného poistenia alebo či nebol uzatvorený pracovnoprávny vzťah so štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, ktorý je žiadateľom o dávku garančného poistenia**. Pri žiadostiach o dávku garančného poistenia uplatnených štatutárnymi orgánmi alebo členmi

štatutárnych orgánov sa preverovala ich účasť na majetku. Zároveň pri opakujúcej sa žiadosti žiadateľa o dávku garančného poistenia postupne zamestnaného u rôznych zamestnávateľov alebo v prípade ďalšieho uzatvorenia pracovnoprávneho vzťahu so zamestnávateľom, kde je štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu zároveň štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu predchádzajúceho platobne neschopného zamestnávateľa bolo šetrené, či nedošlo k zneužitiu sociálneho systému jednotlivcom alebo skupinou osôb. Zaznamenaný bol 1 prípad podozrenia na zneužitie sociálneho systému v tejto oblasti a bol podaný podnet na prešetrenie. Všetky zistené nezrovnalosti boli odstránené počas kontroly a dávky garančného poistenia boli pobočkou vyplatené.

V sledovanom období neboli v oblasti garančného poistenia zistené žiadne prípady falšovania dokumentov.

D.6. RIZIKOVÁ OBLASŤ - LEKÁRSKA POSUDKOVÁ ČINNOSŤ (LPČ)

LPČ v oblasti nemocenského poistenia

Za účelom zamedzenia **neobjektívneho, účelového uznávania dočasnej pracovnej neschopnosti a potreby ošetrovania s cieľom neoprávneného poberania dávky (simulácia a agravácia ochorenia zo strany poistenca), vrátane účelového uznávania dočasnej pracovnej neschopnosti a potreby ošetrovania pri existencii viacerých poistných vzťahov a v ochrannnej lehote**, bolo v roku 2019 posudkovými lekármi vykonávajúcimi lekársku posudkovú činnosť pobočiek Sociálnej poisťovne vykonaných 36 122 kontrol posudzovania spôsobilosti na prácu, pričom skontrolovaných bolo 687 815 dočasne práceneschopných poistencov, z čoho bolo uznaných za práceschopných 70 404 poistencov, z toho na podnet posudkového lekára 33 311 poistencov. Kontrola prebiehala podľa vopred vypracovaného harmonogramu práce, v 2 - 4 týždňových intervaloch, v rámci ktorej posudkoví lekári overujú medicínsku opodstatnenosť vzniku, trvania a správnosť dátumu uznania dočasnej pracovnej neschopnosti, na základe zdravotnej dokumentácie, predložených odborných vyšetrení a laboratórnych výsledkov, čím sa nadväzuje na spoluprácu pri včasnom odhaľovaní subvenčných podvodov. V prípade podozrenia zo zneužívania sociálneho systému bola kontrola posudzovania spôsobilosti na prácu realizovaná ihneď.

Zvýšená pozornosť bola tiež venovaná prípadom dočasnej pracovnej neschopnosti v ochrannnej lehote, dočasnej pracovnej neschopnosti vystavenej krátko pred skončením pracovného pomeru, opakujúcim sa dočasným pracovným neschopnostiam v krátkom časovom odstupe za sebou, podozrivým dočasným pracovným neschopnostiam pri poistných vzťahoch samostatne zárobkovo činných osôb a dobrovoľne nemocensky poistených osôb, či pri dočasných pracovných neschopnostiach uznaných pri dohodách o vykonaní práce. V prípade opakovaných dlhšie trvajúcich dočasných pracovných neschopností posudkoví lekári vyžadujú odborné lekárske nálezy s vyjadrením sa k prognóze ochorenia a predpokladanému trvaniu dočasnej pracovnej neschopnosti. Pri zistení neopodstatnenosti trvania dočasnej pracovnej neschopnosti, posudkoví lekári dávali podnety ošetrovujúcim lekárom na jej ukončenie a informovali príslušný dávkový útvar Sociálnej poisťovne.

V rámci úlohy generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 54/8/2017 bola aj v roku 2019 sledovaná efektivita kontrolnej činnosti vykonávanej v rámci lekárskej posudkovej činnosti nemocenského poistenia, pričom boli stanovené objektívne kritériá na hodnotenie efektivity kontrolnej činnosti so zohľadnením merateľných faktorov ovplyvňujúcich výkonnosť kontrolnej činnosti v jednotlivých pobočkách. Počet vykonaných kontrol posudzovania

schopnosti na prácu za pracovný týždeň na jedného posudkového lekára bol 4,80 a počet kontrolovaných dočasne práceneschopných za pracovný týždeň na jedného posudkového lekára bol 91,33.

K zamedzeniu zneužívania sociálneho systému v oblasti nemocenského poistenia a lekárskej posudkovej činnosti výrazne prispela funkcionalita a zostavy v informačnom systéme APV SYRIUS zameraná na odhaľovanie špekulatívneho správania poistencov.

V roku 2019 riešila pobočka Trnava 6 prípadov falšovania tlačiva Potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti, pričom jeden prípad bol riešený ako priestupok.

Pobočka Svidník naďalej pokračovala v poskytovaní súčinnosti Policajnému zboru Slovenskej republiky pri preukazovaní účelových dočasných pracovných neschopností zamestnancov vo viacerých firmách. V niektorých prípadoch naďalej prebieha súdny proces a niektorí zamestnanci uzavreli dohody o vine a treste s prokurátorom a sú povinní vrátiť neoprávnene vyplatené dávky. Súčinnosť Policajnému zboru Slovenskej republiky bola v rámci prešetrovania medicínskej opodstatnenosti dočasnej pracovnej neschopnosti a dodržiavania liečebného režimu poskytovaná aj v pobočkách Banská Bystrica či Veľký Krtíš.

V súvislosti s umožnením prístupu posudkového lekára Sociálnej poisťovne do elektronickej zdravotnej knižky podľa zákona č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony s účinnosťou od 1. júna 2019, Sociálna poisťovňa v spolupráci s Národným centrom zdravotníckych informácií v roku 2019 začala projekt integrácie informačného systému Sociálnej poisťovne a Národného zdravotníckeho informačného systému. Po zavedení novej funkcionality do produkčnej prevádzky bude posudkovým lekárom umožnené vykonávať kontrolu dočasnej práceneschopnosti poistencov online prístupom do zdravotnej dokumentácie, čím sa zvýši efektívnosť kontrolnej činnosti.

Ďalšou oblasťou, na ktorú sa Sociálna poisťovňa v rámci akčného plánu zameriavala, bolo sledovanie **doodržiavania liečebného režimu a ďalších povinností dočasne práceneschopného poistenca**. Za rok 2019 bolo vykonaných 86 735 kontrol doodržiavania liečebného režimu, z toho na podnet posudkového lekára bolo vykonaných 83 136 kontrol. Počet kontrol za týždeň na jedného zamestnanca vykonávajúceho kontrolu bol 43,84. Podozrenie z porušenia liečebného režimu bolo zistené u 21 595 prípadov, pričom v rámci lekárskej posudkovej činnosti bolo preukázaných 915 porušení liečebného režimu. Celkový hmotný postih (vylúčenie nároku na nemocenskú dávku z dôvodu porušenia liečebného režimu) predstavoval sumu 113 417,97 EUR.

V súvislosti s porušením niektorej z povinností poistenca podľa § 227 ods. 2 až 4 zákona, bolo vydaných pobočkami 303 rozhodnutí o uložení pokuty podľa § 293 zákona, v celkovej sume 5 331,00 EUR.

S cieľom predchádzať neoprávnenému poberaniu dávky posudkoví lekári v roku 2019 aj naďalej prešetrovali správnosť uznania dočasnej pracovnej neschopnosti v súlade s § 12a zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a riešili sporné prípady, napr. nesúlad dátumu vzniku dočasnej pracovnej neschopnosti s dátumom vystavenia tlačiva Potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti a nesprávny dátum spätného uznania dočasnej pracovnej neschopnosti.

Ošetrojúci lekári boli posudkovými lekármi upozorňovaní na vyskytujúce sa prípady zneužívania sociálneho systému a usmerňovaní, aby pri uznávaní dočasnej pracovnej neschopnosti postupovali objektívne a zodpovedne. Zároveň pri vystavovaní tlačív v prípade ošetrovania člena rodiny boli ošetrojúci lekári naďalej upozorňovaní posudkovými lekármi s dôrazom na skutočnosť, že musí ísť o celodennú nepretržitú a nevyhnutnú starostlivosť. Posudkoví lekári nezaznamenali žiadne závažné prípady nesprávnych diagnostických postupov.

V roku 2019 odbor lekárskej posudkovej činnosti ústredia začal pracovať na implementácii mobilnej aplikácie na výkon kontroly dodržiavania liečebného režimu. Cieľom je zefektívnenie výkonu samostatných kontrol odbúraním administratívnej záťaže na strane kontrolórov. Aplikácia umožní online prenos údajov do informačného systému Sociálnej poisťovne, okamžité využitie informácií získaných z kontrol, zdokumentovanie priebehu kontroly ako aj zaznamenávanie preukázateľných a nespochybniteľných dôkazov o vykonaní kontroly.

LPČ v oblasti dôchodkového poistenia

Za účelom zamedzenia **neobjektívneho posudzovania dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť posudkovým lekárom sociálneho poistenia, bolo zrecenzovaných** posudkovými lekármi ústredia, na vysunutých pracoviskách 72 368 Lekárskych správ. Špecifickou recenznou činnosťou (t. j. kontrola Lekárskych správ v prípadoch, ak súd zrušil rozhodnutie Sociálnej poisťovne a vec bola vrátená na nové konanie, na posúdenie zdravotného stavu a vydanie nového rozhodnutia) bolo v roku 2019 zrecenzovaných 42 Lekárskych správ, z toho bolo odporučené doplnenie Lekárskej správy v 4 prípadoch. Z recenznej činnosti vyplynulo 32 mimoriadnych kontrolných lekárskeho prehliadok.

Pri posudzovaní dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu na účely invalidného dôchodku posudkoví lekári aj v roku 2019 postupovali objektívne, zdravotný stav konzultovali pred prejednaním s posudkovým lekárom – koordinátorom, prípadne za účasti viacerých posudkových lekárov, pravidelne mesačne sa vyhodnocovali recenzné správy. V sporných prípadoch využívali možnosť diagnostickej hospitalizácie a znaleckého dokazovania, taktiež spolupracovali so zdravotnými poisťovňami za účelom poskytnutia výpisu z individuálneho účtu poistenca.

Pre posúdenie zdravotného stavu je najdôležitejšia objektivita odborných nálezov, za ktorú zodpovedá odborný lekár. V praxi sa častejšie stretávajú s prípadmi, kedy sú odborné lekárske nálezy nadhodnotené a sú prispôbené prílohe č. 4 zákona v prospech pacienta tak, aby bol uznaný invalidným. Prípad nadhodnocovania odborných lekárskeho nálezov sa vyskytol napr. v pobočkách Poprad, Dolný Kubín, Veľký Krtíš a Rimavská Sobota.

Pobočky naďalej v roku 2019 poskytovali súčinnosť orgánom činným v trestnom konaní pri riešení podozrení na trestný čin subvenčného podvodu (Nové Zámky, Trnava, Galanta), kde v týchto prípadoch išlo väčšinou o poistencov, u ktorých bola podaná žiadosť o priznanie invalidného dôchodku z mladosti, hlavne z dôvodu mentálnej retardácie. Pobočky spolupracovali s políciou a došetrovali, či posudzovaný nie je držiteľom vodičského preukazu, či nebol trestne stíhaný alebo vypočutý ako svedok v trestnom konaní. V pobočke Nitra bolo podané 1 trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu subvenčného podvodu, ktoré nie je ukončené.

LPC v oblasti úrazového poistenia

V roku 2019 nebol zistený žiadny prípad **neobjektívneho posudzovania dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť posudkovým lekárom sociálneho poistenia**. V rámci LPC úrazového poistenia sa sporné prípady pred posúdením zdravotného stavu vždy riešia za účasti všetkých posudkových lekárov LPC pobočky, príp. prostredníctvom odboru LPC, ústredie. V niektorých sporných prípadoch boli vyžiadané znalecké posudky. Na účely úrazovej renty bol v roku 2019 posúdený pokles pracovnej schopnosti v 746 prípadoch, z toho išlo o 376 zisťovacích prehliadok, 343 kontrolných lekárskech prehliadok a 27 opravných prostriedkov a odvolaní.

V sporných prípadoch posudkoví lekári vykonávali kontrolu **bodového ohodnotenia pracovného úrazu a choroby z povolania na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia**. V roku 2019 vykonali posudkoví lekári v pobočkách Sociálnej poisťovne 3 226 kontrol bodového ohodnotenia. V 1 140 prípadoch vyjadrili nesúhlas s bodovým ohodnotením. Kontrola bola v roku 2019 posilnená vykonaním priebežných recenzií.

LPC všeobecne

S cieľom zvýšiť **profesionálny prístup posudkových lekárov** a znížiť **posudkovú chybovosť** Sociálna poisťovňa aj v roku 2019 realizovala vzdelávanie posudkových lekárov formou odborných seminárov, prednášok organizovaných Slovenskou lekárskou spoločnosťou, Slovenskou lekárskou komorou, prípadne farmaceutickými firmami, kurzov usporiadaných odborom ľudských zdrojov ústredia, ako napr. kurz v Bratislave na tému „Profesionálna komunikácia a etiketa v práci posudkového lekára“, kazuistických seminárov organizovaných Slovenskou zdravotníckou univerzitou, ako aj iných odborných podujatí organizovaných ďalšími stavovskými spoločnosťami na regionálnej úrovni napr. Gemersko – novohradský lekárske deň (Veľký Krtíš). Na vzdelávacom podujatí „51. Dni posudkového lekárstva“ v Prešove sa zúčastnilo 150 účastníkov. Posudkoví lekári - koordinátori boli pravidelne usmerňovaní na poradách odboru lekárskej posudkovej činnosti na dôsledné dodržiavanie Etického kódexu Sociálnej poisťovne. V súvislosti s riešením podnetov občanov, nebolo v roku 2019 zistené porušenie zásad Etického kódexu Sociálnej poisťovne posudkovými lekármi.

LPC v oblasti úhrad zdravotných výkonov na účely sociálneho poistenia

Za účelom znižovania **chybovosti pri nahrávaní zdravotných výkonov do informačného systému Sociálnej poisťovne, ktoré boli poskytovateľmi zdravotnej poisťovne vykázané listinne**, sa Sociálna poisťovňa snaží aj najďalej maximalizovať počet poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ktorí vykazujú zdravotné výkony elektronicky. K 31.12.2019 malo dohodu o elektronickej komunikácii uzatvorenú 73,29% poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.

D.7. RIZIKOVÁ OBLASŤ - VÝBER POISTNÉHO

Predkladanie mesačných výkazov poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie zo strany zamestnávateľov je dôležité z dôvodu, aby bolo možné spárovať prislúchajúcu úhradu poistného a v prípade neuhradenia poistného poistné predpísať rozhodnutím. Zároveň je výkaz nevyhnutný pri určovaní výšky dávky. S cieľom zabrániť **účelovému nepredkladaniu výkazov zamestnávateľom** Sociálna poisťovňa v roku 2019 zaslala zamestnávateľom 28 292 výziev a až 131 901 SMS správ a e-mailov na predloženie výkazov. Na základe týchto upozornení zaslalo 18 337 zamestnávateľov chýbajúci výkaz. Za nepredkladanie výkazov uložili pobočky pokuty v celkovej sume 217 372,20 EUR. Pokuty boli ukladané pri opakovanom neplnení povinnosti predkladať výkazy. Ak zamestnávateľ nereagoval na výzvy, bol daný podnet na vykonanie mimoriadnej vonkajšej kontroly.

V súvislosti s plnením povinností zamestnávateľov ustanovených zákonom (nepredkladanie výkazov poistného, neodvádzanie poistného, nedodržanie splatnosti poistného, uvádzanie nesprávnych údajov vo výkazoch, uhrádzanie poistného vo výške neodvedeného poistného za zamestnancov v prípadoch, kde je vedené trestné stíhanie) bolo v hodnotenom období uložených 6 012 pokút v celkovej sume 538 738,29 EUR.

Sociálna poisťovňa bola aj v roku 2019 ústretová voči odvádzateľom poistného a **upozorňovala** ich nad rámec svojich bežných postupov **na zaplatenie poistného prostredníctvom**:

- výziev v celkovom počte 45 127 (z toho voči zamestnávateľom 3 409),
- doručenia SMS správ a e-mailov,
 - o v počte 405 823, ktorými boli zamestnávatelia upozornení na aktuálny nedoplatok na poistnom v celkovej sume 290 611 736,79 EUR,
 - o v počte 163 852, ktorými boli samostatne zárobkovo činné osoby upozornené na dlžné poistné v celkovej sume 24 359 243,78 EUR.

Sociálna poisťovňa na zlepšenie platobnej disciplíny a eliminovanie negatívneho vplyvu nedodržania termínu splatnosti poistného, okrem výziev a urgencií platenia poistného realizovala najmä predpisovanie dlžných súm poistného rozhodnutím. V roku 2019 bolo **103 419 odvádzateľom poistného predpísané dlžné poistné rozhodnutím v celkovej sume 308 236 176,88 EUR** (z tohto počtu 63 037 zamestnávateľom v sume 274 547 761,72 EUR). **Penále bolo predpísané rozhodnutím 115 758 odvádzateľom v sume 26 203 038,72 EUR** (z tohto počtu 45 734 zamestnávateľom v sume 13 144 461,35 EUR).

Pobočky taktiež uskutočňovali osobné a telefonické rokovania za účelom dodržiavania splatnosti poistného. Najväčších dlžníkov zaradili aj do plánu vonkajšej kontroly. V odôvodnených prípadoch pobočky povolili splátky dlžných súm poistného formou splátkového kalendára.

Z dôvodu vzniknutého podozrenia na **zneužívanie systému sociálneho zabezpečenia poľskými zamestnávateľmi** bolo v roku 2019 skontrolovaných 15 „rizikových poľských zamestnávateľov“. Kontroly boli vykonané v pobočkách Bardejov, Trnava, Žilina, Čadca, Dolný Kubín a Nové Zámky. Na základe týchto kontrol bolo zistené, že 10 zamestnávateľov nevykazovalo znaky schránkovej firmy. V súvislosti s 5 zamestnávateľmi ešte stále prebieha komunikácia s príslušnou poľskou inštitúciou sociálneho zabezpečenia, resp. konateľmi spoločností vo veci predloženia dodatočných dokladov alebo vyjadrenia sa ku kontrolným zisteniam.

Pobočky priebežne spolupracujú s orgánmi činnými v trestnom konaní a podávajú trestné oznámenia na odvádzateľov poistného **pri účelovom neodvážaní poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie**. V prípade, že zamestnávateľ odvedie len tú časť poistného, ktorú zrazil zamestnancovi, Sociálna poisťovňa poukázanú sumu rozdelí pomerne podľa jednotlivých sadzieb poistného. Uplatňuje sa § 143 ods. 4 zákona, tzn. ak platba poistného bola poukázaná v nesprávnej sume, Sociálna poisťovňa poukázanú sumu rozdelí pomerne podľa jednotlivých sadzieb poistného.

V roku 2019 bolo podaných celkom 4 818 trestných oznámení na 4 325 odvádzateľov poistného a povinných príspevkov vo veci neplatenia a neodvážania poistného.

D.8. OSTATNÉ OBLASTI

V oblasti správy pohľadávok, informačných technológií, prevádzkovej činnosti a verejného obstarávania nebol zistený žiadny prípad zneužitia sociálneho systému.

ZÁVER K ČASTI D.

Oblasti definované v akčnom pláne boli v roku 2019 príslušnými organizačnými zložkami Sociálnej poisťovne priebežne sledované a v prípade zisteného podozrenia zo zneužívania sociálneho systému bolo vykonané zisťovanie skutkového stavu. V odôvodnených prípadoch boli podávané trestné oznámenia zo spáchania trestného činu subvenčného podvodu a vo veci neplatenia poistného. Okrem vyššie uvedených represívnych opatrení Sociálna poisťovňa vyvíjala aj preventívne aktivity, ktorými boli napr. upozorňovanie na zaplatenie poistného ešte pred jeho predpísaním, priebežné informovanie klientov, konzultácie a usmerňovanie o zákonných postupoch ošetrovujúcich lekárov pri výkone lekárskej posudkovej činnosti a vzdelávanie zamestnávateľov.